

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Subsect. 1. Tertium Argumentum principale ponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

vum, alterum autem negativum primario, & per se, non positivum, sed negativum absolute dicendum est; præcipue, quia ille modus, qui negativus iudicatur, non est commune constitutivum, sed proprium, & ultimum, per quod præcipue, & proprie Deus in esse Dei constituitur; unde ab illo præcipuum denominationem habebit exemplo manifestissimo declaratur. Ideo cæcus, & tenebrosus dicuntur simpliciter negativa constituta, quia ultima constitutiva illarum sunt negationes, etiam si detur in illis aliud constitutivum positivum: ergo si ultima differentia rei, per quam ultimo, & proprie constituitur illa, est negatio, etiam si concurrat aliud constitutivum positivum ad talem constitutionem, tale constitutum erit negativum, & non positivum.

18 Minor præcipua evidens est, quia illud est constitutivum essentiale alicuius entis particularis, quod immediate contrahit rationem communem ut ex tali contractione rei contrahunt immediate rationem communem entis, & ex tali contractione resultat unum per se essentialiter: ergo modi, & differentie sunt constitutiva essentialia rei. Quod adeo evidens est, ut nullus etiam cæcitiens possit hoc in dubium revocare. Quis enim ignorat, rationalitatem, quæ est differentia contrahens animal, & perfectitatem, quæ est modus contrahens ens, esse prædicata essentialiter constitutiva hominis, & substantie? Imo si vere loquamur, dicendum est differentias rerum non solum esse constitutivas essentialiter, sed potius ultimo, proprie, ac perfectissime constitutivas.

19 Tertio sic argumentor, si ens contraheretur ad sua inferiora per solum negationem; substantia, & accidens non distingueretur essentialiter, sed hoc est falsum: ergo. Probatur Maior. Tunc aliqua non distinguuntur essentialiter, licet unum dicat negationem alterius, quando fundamenta negationum non distinguuntur essentialiter per aliquas differentias positivas, sed si ens contraheretur per negationem, substantia non distingueretur ab accidenti per aliquam differentiam positivam: ergo non distingueretur essentialiter. Maior est evidens. Ideo enim Petrus, & Paulus non distinguuntur essentialiter, quia licet Petrus dicat negationem Pauli, nihilominus talis negatio non supponit differentiam positivam essentialiter distinctam in Petro, & Paulo. Et ratio huius est evidens, quia omnis negatio est conceptus secundarius: ergo præsupponit conceptum primarium: ergo nulla res distinguitur essentialiter ab alia per negationem. Patet consequentia. Nulla res potest distingui ab alia per conceptum secundarium, sed omnis negatio est conceptus secundarius rei simpliciter, in qua invenitur: ergo nulla res potest distingui essentialiter ab alia per negationem. Maior est lumine naturæ nota. Nam ideo homo non distinguitur essentialiter ab equo per risibilitatem, quia risibilitas est conceptus secundarius hominis, qui supponit necessario conceptum primarium completum, scilicet animal rationale, quod est ultimum constitutivum hominis: ergo supponit ultimum distinctivum hominis. Patet evidenter consequentia. Ultimum constitutivum est ultimum distinctivum; sed conceptus secundarius supponit ultimum constitutivum: ergo supponit ultimum distinctivum: ergo conceptus secundarius non potest distinguere essentialiter rem,

Confirmatur, omne distinctivum eo modo, quo est distinctivum; est constitutivum rei: ergo si conceptus secundarius esset distinctivus essentialiter, esset etiam constitutivus essentialiter: ergo non esset conceptus secundarius, quia nullus conceptus secundarius constituit essentialiter rem; sed omnis negatio est conceptus secundarius: ergo non potest distinguere essentialiter rem. Probatur Minor, omne illud, quod supponit aliud ut subiectum, vel quasi subiectum, à quo dimanet, vel quasi dimanet, non potest esse conceptus primarius ipsius subiecti; sed omnis negatio ita se habet, (& loquor de negatione, quæ coniuncta est cum aliquo positivo): ergo omnis negatio est conceptus secundarius: ergo nulla res potest distingui per negationem ab alia essentialiter; sed substantia supra ens solum addit negationem secundum adversarios, & etiam accidens: ergo totum ens positivum, quod est in substantia, non distinguitur essentialiter à toto ente positivo, quod est in accidente. Ex quo etiam sequitur quod Deus, & creatura non distinguuntur essentialiter in ratione positiva propria Dei, & creaturæ, & quod Deus in ratione propria positiva sua non est perfectior creaturæ; quod parum consonum est nostræ fidei, & lumini naturæ repugnans; quia corrumpet tota nostra Philosophia, nam omnia entia, cum sint æqualis perfectionis secundum adversarios, æquales haberent etiam proprietates & operationes; sed hoc est falsum, & contra evidentem experientiam; quis enim dicat, equum habere æquales operationes cum homine: ergo homo habet perfectius principium operandi, quam equus, sed principium operandi non est negatio, sed aliquid positivum: ergo in homine datur aliquid positivum perfectius, quod non datur in equo.

SVBSECTIO I.

Tertium argumentum principale ponitur.

11 Tertio argumentatur, quia convenientia, & differentia positiva debet fundari in rationibus positivis, sed Deus, & creatura conveniunt, & differunt positive: ergo per rationes positivas, sed conveniunt in ratione entis, & differunt per modos creati, & increati, per se, & in alio: ergo tam ens quam modi sunt aliquid positivum, & non negatio. Maior patet ex terminis. Minorem quoad secundam partem probo; adversarij enim dant alteram partem, quia Deus in esse Dei, & creatura in esse substantiæ, & accidentis habent essentias positivas reales perfectas, sed differunt per eandem essentias, quia non distinguuntur essentialiter ab alia per aliquod distinctum esse à se, ut latissime in Logica, tractatu de Universalibus, & in questione: *Utrum substantia habeat, &c.* demonstratum manet: ergo positive differunt, siquidem medium formale differendi est essentia positiva.

Præterea, quia negatio essentialis non consequitur alteram negationem, sed quid positivum, ut patet in homine, aut Leone, ille namque huius importat essentialem negationem, ut asserit Divus Thomas ratione differentie positivæ; unde, & contractio animalis ad utrumque fit, per aliquid positivum, quod consequitur negatio; sed substantiam ut substantiam consequitur negatio essentialis accidentis: ergo ratione alicuius positivis non

Quæst. VIII. Quomodo contrahatur, &c. 189.

non ratione entis ut sic, alias etiam accidens, quod est ens, diceret negationem accidentis, unde esset, & non esset accidens; ergo ratione modi positivi, & non negationis, quia non est aliud positivum in substantia: ergo ipse modus positivus erit.

21 Declaratur, quia si substantia constituitur negatione in esse substantiæ, per negationem contrahentem ens, vel accidens, constituitur etiam per negationem, vel per aliquid positivum: si primum, quæro de illa negatione, de quo sit? neque enim apparet, de quo esse possit, nisi de perfectate, siquidem inalicitas, & perfectitas opponuntur; tunc autem sequitur circulus vitiosus inintelligibilis. Nam perfectitas erit negatio inherentiæ, & inherentiæ perfectitatis, & sic dabitur negatio negationis; sed negatio negationis non est pura negatio, sed connectitur essentialiter cum positivo, vel est positivum explicatum per negationem: ergo. Et ratio est, quia pura negatio est alicuius positivum: v.g. nihilum est negatio entis, & non connectitur cum aliquo ente positivo; negatio autem montis, vel cæcitatibus est positivum explicatum per negationem in homine, & in Deo. Possibilitas autem, quia est negatio non pura, connectitur essentialiter cum positivo: ergo si modus perfectitatis contrahens ens est negatio negationis, connectitur cum aliquo positivo, sed non connectitur cum ente, quia cum ente ut sic non connectitur negatio inherentiæ: ergo connectitur cum alio positivo, quod erit in substantia, sed non est aliud positivum præter ens, nisi modus contrahens ens ipsum; ergo modus ille erit positivus.

24 Si secundum: ergo iam ens contrahitur ad suum inferius, non per negationem, sed per positivum: ergo a fortiori ipsa substantia contrahet ens per positivum modum. Patet ista consequentia, quia substantia est perfectior accidenti: ergo constitutum illius proprium non debet esse negatio, sed positivum, quia iam non substantia accidens, sed accidens potius substantiam perfectione superabit.

25 Item, quia substantia quatenus talis est, & ex propria ratione illius formali, ut in confesso est apud omnes, excedit in perfectione accidens, & ideo ab adversariis dicitur substantia principalis, & perfectior analogatum respectu accidentis; sed propria ratio substantiæ est modus per se: ergo ex vi talis modi dicit maiorem perfectionem: ergo modus per se non est pura negatio; alias substantia ex vi propriæ rationis non excederet in perfectione accidens; quia pura negatio ut negatio nullam dicit perfectionem, ut videre est in nihilo. Hæc consequentia sic probatur; quia substantia non excedit accidens ratione entis ut sic, quia in illa ratione univocantur, ut late probatum manet supra; ergo excedit accidens ratione modi; ergo modus est perfectio, quia excedit substantiam accidens, sed perfectio non est negatio; sed positivum: ergo ille modus erit positivus, & non negatio, licet explicetur per negationem, sicut simplicitas Dei est positivum quid, & inæqualitas in homine etiam, & nihilominus explicatur per negationem.

26 Vltimo, quia, ut bene advertit Pater Suarez, non potest intelligi, quid Sonzinarem in hanc sententiam induxerit, cum ipse non ponat conceptum obiectivum entis præcisum ab hoc distincto: substantia, vel accidens, quia si ab his non abstrahitur, nullo modo contrahente indiget; Quo-

modo enim, ait Sonzinas, contrahitur per negationem, siquidem ubi non datur capacitas præcisionis, nullo modo potest subsequi contractio: unde sola ablatione alterius membri in illo distincto, alterum determinatum relinquitur, id autem, quod relinquitur, non potest intrinsece constitui per solam ablationem alterius, sed per id, quod intrinsece, & proprie est positiva perfectio, alias homo posset constitui per animal, & solam meram ablationem ininibilitatis, quod nullus amens diceret, sed per positivam perfectionem rationalitatis.

SVBSECTIO II.

Nostra secunda conclusio ponitur, & probatur.

Ratio entis simpliciter una, atque præcisa est 27 contrahibilis ad sua inferiora: probatur; quia omne totum potentiale est contrahibile ad sua inferiora, sed ratio entis simpliciter una, atque præcisa est totum potentiale: ergo est contrahibilis ad sua inferiora. Illatio patet in *Disposit.* Maior videtur ex terminis manifesta, & convincitur inductione; etenim omne totum potentiale dicit ordinem ad totum actuale, cuius pars intrinseca, & constitutiva est media unione ad alteram partem minus patentem. Unde proprium totius potentialis aliquid importat actu totius actualis, & aliquid virtute, & potestate, cui si adiungatur per contractionem, unum efficiet compositum, aut constitutum. Minorem vero sic ostendo. Ratio entis simpliciter una, atque præcisa non est totum actuale respectu substantiæ, & accidentis, cum non sit actu quidquid est substantia, & accidentis, secus enim de nullo vere enuntiaretur, & coalesceret ex duplici extremo primo opposito, atque diverso: ergo est totum potentiale, cum non sit medium inter actuale totum, & potentiale.

Ais, rationem illam simpliciter unam, atque 28 præcisam, nec esse totum actuale, nec potentiale respectu substantiæ, & accidentis; sed partem actualem utrinque.

Contra, quia nulla pars actualis unius extremi, ut actualis pars est, habet rationem superioris enuntiabilis formaliter de multis etiam oppositis, atque diversis; sed ratio entis simpliciter una, atque præcisa habet rationem superioris comparata ad substantiam, & accidens, de quibus formaliter, licet sint opposita, enuntiari potest: ergo ut sic nequit dicere rationem partis actualis respectu unius inferioris, maxime cum pars ut pars ex dictis in *Logica, cap. de genere*, non prædicetur de toto, cum debeat prædicatum continere quidquid subiectum, si non actu, saltem potestate. Ratio ergo entis, si tantum dicit rationem partis actualis, nec de substantia enuntiabitur, quam ut pars componitur; nec de accidente, ad quod minime pertinet. Explicatur hoc. Materia prima nullo modo prædicatur de toto, quod actu constituit, quia distinguitur ab illo, & non continet quidquid continet totum; nec prædicatur de alio, quod non componitur, quia minime pertinet ad illud; sed ens quatenus pars actualis, in ea ratione, qua pars metaphysica est, & quatenus distinguitur à toto potenciali, nullo modo continet id, quod continet totum, quia semper una pars excludit aliam;

A a 3 &c